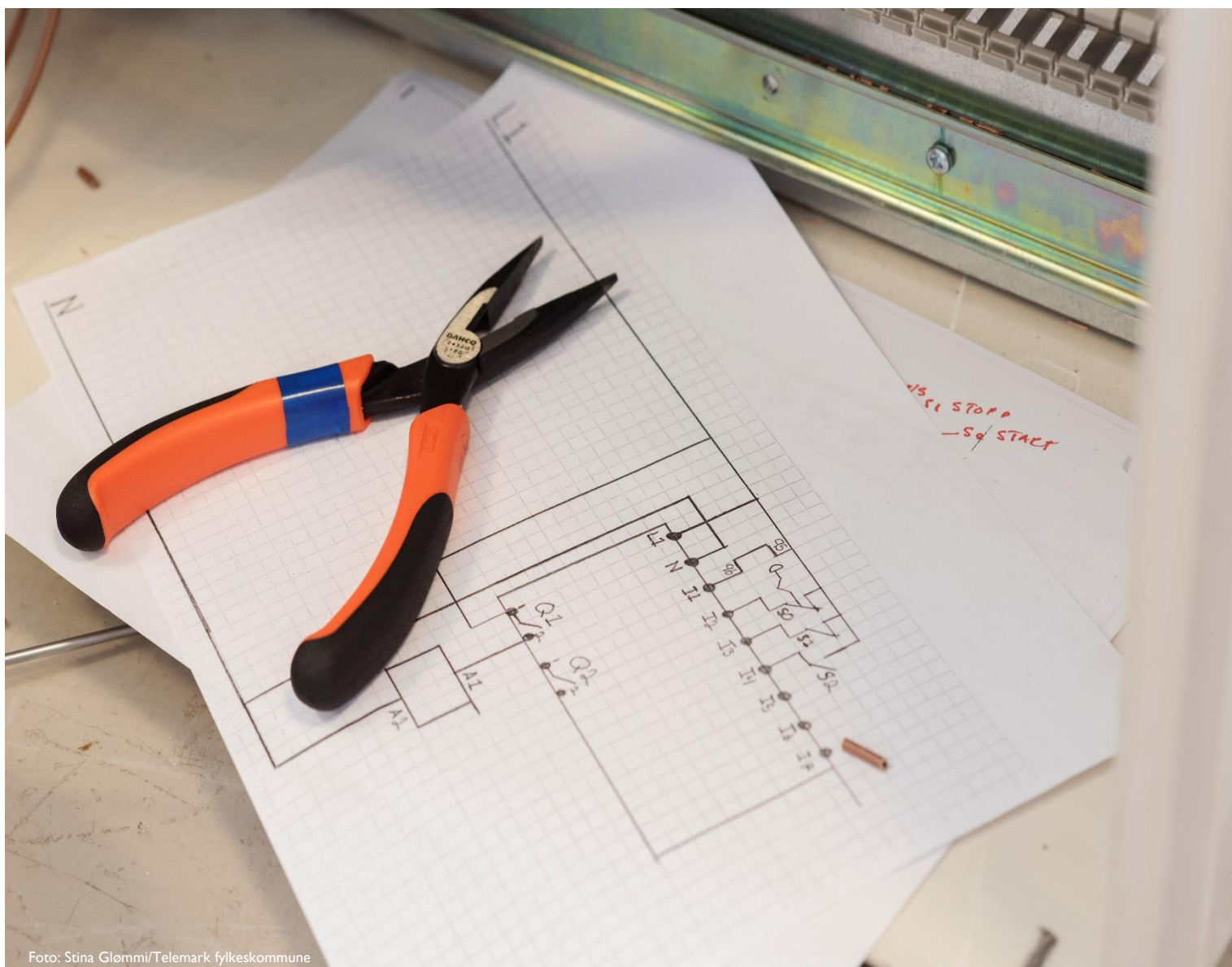

Overordnet kvalitetssystem for videregående opplæring

2017

TELEMARK
fylkeskommune

Innhold

1. Innledning	3
1.1. Formål	3
1.2. Ansvar og roller i kvalitetsarbeidet	3
1.3. Lovgrunnlag	3
2. System for styring og oppfølging	4
2.1. Overordnede styringsdokumenter	4
2.2. Virksomhetsplan for skolene	5
2.3. Godkjenning av lærebedrifter	5
2.4. Rapportering	5
3. Interne rutiner	6
3.1. Lederavklaringer:	6
4. Verktøy for dokumentasjon	6
4.1. Hjernen & hjertet	6
4.2. Skoleporten.....	6
4.3. KOSTRA/SSB	6
5. Satsningsområder og indikatorer	7
6. Aktivitetskalender for kvalitetsarbeidet	8

I. Innledning

I.1. Formål

I henhold til opplæringslovens § 13-10 andre ledd skal skoleeier ha et forsvarlig system for vurdering av om kravene i opplæringsloven med forskrifter oppfylles. Formålet med kvalitetssystemet er å sikre oppfølging av disse vurderingene samt sikre oppfølging av resultatene fra de nasjonale kvalitetsvurderingene som departementet gjennomfører. Systemet skal også bidra til kvalitetsutvikling generelt i den videregående opplæringen i fylket.

I.2. Ansvar og roller i kvalitetsarbeidet

- Fylkestinget har det øverste ansvaret for at regelverket fra sentrale myndigheter blir fulgt opp.
- Fylkesrådmannen er den øverste administrative leder i fylkeskommunen og ivaretar det overordnede administrative ansvaret i samsvar med lov, forskrift og rammer gitt av fylkestinget.
- Fylkesopplærings sjefen har ansvar for kvalitetssystemet på skoleeiernivå.
- Rektor har ansvar for kvalitetssystemet på skolenivå.
- Yrkesopplæringsnemnda er oppnevnt av fylkestinget som et rådgivende organ for fylkeskommunen. Her møter blant andre partene i arbeidslivet.
- Bedriftsleder og opplæringskontor har ansvar for internkontrollsystemet for opplæring innenfor lærebedriften.
- Lærere, instruktører og andre ansatte skal aktivt medvirke til at virksomheten i skole og lærebedrift er i samsvar med nasjonale og lokale kvalitetsstandarder.
- Elever, lærlinger og lære kandidater har et ansvar for å delta aktivt i opplæringen og følge opp regler og rutiner som gjelder for opplæringen.
- Foreldresamarbeid skal sikre god oppfølging av den faglige og sosiale utvikling til elever under 18 år.

I.3. Lovgrunnlag

Opplæringsloven med forskrifter stiller krav til skoleeier om å ha et forsvarlig system for vurdering av om kravene i regelverket blir oppfylt.

Opplæringsloven:

§ 13-10 Ansvarsomfang

Kommunen/fylkeskommunen og skoleeigaren for privat skole etter § 2-12 skal ha eit forsvarleg system for vurdering av om krava i opplæringslova og forskriftene til lova blir oppfylte. Kommunen/fylkeskommunen og skoleeigaren for privat skole etter § 2-12 skal ha eit forsvarleg system for å følgje opp resultatane frå desse vurderingane og nasjonale kvalitetsvurderingar som departementet gjennomfører med heimel i § 14-1 fjerde ledd. Som ein del av oppføljingsansvaret skal det utarbeidast ein årleg rapport om tilstanden i grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa, knytta til læringsresultat, fråfall og læringsmiljø. Den

årlege rapporten skal drøftast av skoleeigar dvs. kommunestyret, fylkestinget og den øvste leiinga ved dei private grunnskolane.

§ 4-7 Internkontroll i den enkelte lærebedrifta

Lærebedrifta skal ha intern kvalitetssikring, slik at lærlingen eller lære kandidaten får opplæring i samsvar med lova her og forskrifta til denne. Ein eller fleire representantar for arbeidstakarane skal saman med den eller dei faglege leiarane jamleg sjå til at lærebedrifta følgjer pliktene etter opplæringslova med forskrift. Lærebedrifta skal årleg rapportere til fylkeskommunen om opplæringa av lærlingar og lære kandidatar. Departementet kan gi nærmare forskrifter om rapporteringsplikta til lærebedrifta.

Forskrift til opplæringsloven:

§ 2-1 Skolebasert vurdering

Skolen skal jamleg vurdere i kva grad organiseringa, tilrettelegginga og gjennomføringa av opplæringa medverkar til å nå dei måla som er fastsette i Læreplanverket for Kunnskapsløftet. Skoleeigaren har ansvar for å sjå til at vurderinga blir gjennomført etter føresetnadene.

§ 2-2 Rapportering frå kommunen og fylkeskommunen

Skoleeigaren skal medverke til å etablere administrative system og å innhente statistiske og andre opplysningar som trengst for å vurdere tilstanden og utviklinga innanfor opplæringa.

§ 2-3 Nasjonale undersøkingar om læringsmiljøet for elevane

Skoleeigaren skal sørgje for at nasjonale undersøkingar om motivasjon, trivsel, mobbing, elevmedverknad, elevdemokrati og det fysiske miljøet blir gjennomførte og følgde opp lokalt.

§ 2-4 Prøver, utvalsprøver og andre undersøkingar

Elevane skal delta i prøver, utvalsprøver og andre undersøkingar fastsette av departementet. Skoleeigaren skal sørgje for at dette blir gjennomført.

§ 11-3 Rapportering frå lærebedrifta

Lærebedrifta pliktar å gi den informasjon som fylkeskommunen krev for å kunne vurdere om godkjenning skal givast eller vidareførast, og for å kunne fastsetje og utbetale tilskott.

2. System for styring og oppfølging

Telemark fylkeskommune har et styringssystem som består av overordnede styringsdokumenter og planleggings-, rapporterings- og oppfølgingsrutiner. Systemet innebærer politisk behandling av alle viktige strategiske dokumenter, budsjetter og rapporter.

2.1. Overordnede styringsdokumenter

Telemark fylkeskommune styres på grunnlag av politisk bestemte styringsdokumenter.

- Langtidsprioriteringer (LTP) viser fylkestingets prioriteringer for en periode på fire år.
- Budsjett og økonomiplan beskriver hva som skal gjøres/settes i verk kommende år.

Fylkesopplæringssjefen har ansvar for at strategier og rammer gitt i styringsdokumentene blir fulgt opp av de videregående skolene.

2.2. Virksomhetsplan for skolene

Hver skole har en egen virksomhetsplan, den utarbeides av rektor og godkjennes av fylkesopplæringssjefen. Virksomhetsplanen skal beskrive skolens arbeid for å styrke elevenes læringsresultater og gjennomføring, og den skal vise satsingsområder og prioriteringer. Fylkesopplæringssjefen gjennomfører årlig styringsdialog med alle skolene. I styringsdialogen blir det lagt vekt på oppfølging av overordnede styringsdokumenter og skolens egen virksomhetsplan. Dialogen skal ha preg av å være veiledning og støtte like mye som vurdering av om skolen lykkes i å oppfylle krav og forventninger fra skoleeier.

2.3. Godkjenning av lærebedrifter

Telemark fylkeskommune har prosedyrer for godkjenning av lærebedrifter og opplæringskontorer. Administrasjonen er delegert myndighet fra Yrkesopplæringsnemnda til å godkjenne lærebedrifter i henhold til vedtatt prosedyre. Godkjenning av nye opplæringskontorer skal alltid legges frem for Yrkesopplæringsnemnda for uttalelse. Fylkeskommunen skal årlig rapportere til Yrkesopplæringsnemnda om tilveksten på nye lærebedrifter.

Fagopplæringssjefen gjennomfører årlig dialogmøter med opplæringskontorene for å vurdere praksis og identifisere oppgaver med behov for kvalitetssikring.

2.4. Rapportering

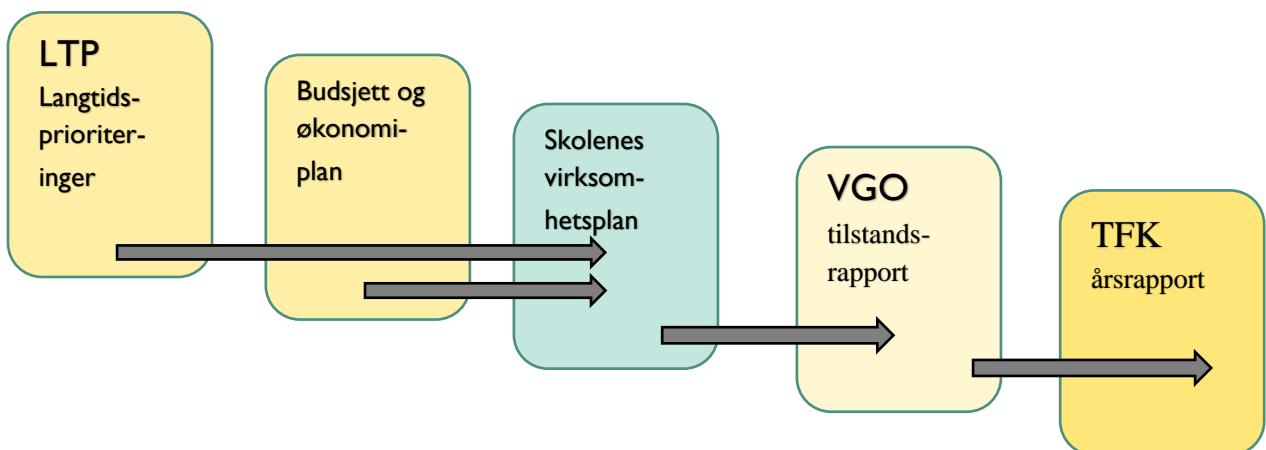
Tilstandsrapport:

Fylkesopplæringssjefen utarbeider årlig en rapport om tilstanden i videregående opplæring. Tilstandsrapporten skal som minimum beskrive læringsresultater, frafall og læringsmiljø, men omtaler også andre sentrale forhold knytta til opplæringsvirksomheten. Rapporten legges fram for og drøftes i fylkestinget.

Årsrapport:

Fylkeskommunens årsrapport omhandler alle fylkeskommunens arbeidsområder inkludert videregående opplæring. Årsrapporten behandles av fylkestinget og gir grunnlag for å vurdere måloppnåelsen siste budsjettår.

Figur 1: Sammenheng mellom planer og rapporter for videregående opplæring

3. Interne rutiner

For å være praktisk anvendelig for fylkeskommunen og skolene, suppleres det overordnede styrings- og oppfølgingssystemet med interne kontrollrutiner, rutiner for risikovurdering og systematisk avvikhåndtering. Systemet blir dermed et verktøy for å kunne identifisere svakheter og en hjelp til å sette inn gode tiltak der det er nødvendig. Fylkeskommunens elektroniske kvalitets- og avvikssystem brukes for å sikre et systematisk arbeid med kvalitetsutvikling. Her ligger detaljerte sjekklister og prosedyrer som skal sikre at regelverket følges og at kvalitetsvurderinger følges opp.

3.1. Lederavklaringer:

Etter ledermøter på avdeling for videregående opplæring sendes det ut et referat med nødvendige avklaringer til ansatte i avdelingen og til rektorene på de videregående skolene.

4. Verktøy for dokumentasjon

Kvalitetsutvikling forutsetter god kjennskap til den aktuelle situasjonen og er avhengig av god dokumentasjon av virksomheten. Telemark fylkeskommune benytter følgende statistikkverktøy:

- Hjernen & hjertet
- Skoleporten
- Kostra/SSB

4.1. Hjernen & hjertet

Hjernen og hjertet er et dokumentasjonsverktøy for å trekke ut og presentere data fra ulike kilder. Her bearbeides blant annet elevundersøkelsen, læringsresultater, gjennomføringsdata og elevenes forutsetninger fra grunnskolen. Hjernen og hjertet benyttes både av skoleeier og av skolene.

Hjernen & hjertet forener rasjonell innsamling og anvendelse av kunnskap og data (Hjernen) med praksisnær og faglig innsats som skolen møter elevene med hver dag (Hjertet). Systemet understøtter evidensinformert ledelse, dialog og kvalitetsutvikling i den videregående opplæringen basert på anerkjente modeller for skoleutvikling. Det bygger på pedagogisk- og forskningsmessig viten og god praksis om skoleutvikling. Systemet bringer gode og relevante data til alle nivåer i organisasjonen – fra skoleeier til lærer.

4.2. Skoleporten

Skoleporten er Utdanningsdirektoratets offisielle statistikkside for data relatert til grunnopplæringen. Informasjonen her er underlagt et strengere regime med hensyn til tilgang ned på klasse/skolenivå. I tillegg er oppdateringsfrekvensen ikke så god som i Hjernen & hjertet. Til gjengjeld er data i Skoleporten gjenstand for omfattende kvalitetssikring og bearbeiding og er egnet for sammenlikninger med andre fylker og nasjonale gjennomsnitt.

4.3. KOSTRA/SSB

KOSTRA står for Kommune-Stat-Rapportering og presenter Statistisk sentralbyrås statistikk om ressursinnsatsen, prioriteringer og måloppnåelse i kommuner og fylkeskommuner. Data i KOSTRA er

organisert ut fra kalenderår og er egnet til vurderinger om omfatter økonomi, for eksempel kostnader per elev. KOSTRA inneholder også kvalitetsindikatorer og presenterer data som brukes i nasjonal statistikk og sammenlikninger på tvers av fylkesgrensene.

5. Satsningsområder og indikatorer

Fylkeskommunens *Langtidsprioriteringer (LTP)* omhandler de langsiktige mål og strategier fylkeskommunen jobber etter. Satsingsområdene i perioden 2017-2020 er økt læringsutbytte og økt gjennomføring. For å kunne vurdere resultater på disse to områdene brukes følgende indikatorer:

Mål – videregående opplæring	Målindikator
Økt læringsutbytte	Faglige resultater til eksamen i matematikk skal innen 2021 være <ul style="list-style-type: none"> • Karakteren 3.0 for 2P-Y • Karakteren 3.6 for 1T • Karakteren 3.0 for 2P Læringer med bestått resultat på fagprøven skal være på minst 95 prosent.
Økt gjennomføring	Alle elever skal gjennomføre videregående opplæring. Fullført og bestått pr. skoleår skal ha en årlig økning og innen 2021 være på 85 prosent.
Effektivisering og bedre ressursbruk	Rapportere økonomisk resultat. Rapportere på effekter av digitaliseringstiltak
En utviklingsorientert organisasjon	Mestringsorientert ledelse – måleverdi 4,3 Mestringsklima – måleverdi 4,3 Fleksibilitetsvilje – måleverdi 4,3

6. Aktivitetskalender for kvalitetsarbeidet

Hva	Når	Ansvarlig	Aktuelle lenker
Kompetansekartlegging og plan	Januar	Rektor	
Styringsdialog – utvikling, støtte og hjelp	Januar	Fylkesopplærings-sjef	
Økonomi – Tertial rapporter	Februar-mai-nov.	Rektor	
Rapporter om sykefravær	Februar-mai-nov.	Rektor	TFK's elektroniske kvalitets- og avvikssystem (TQM)
Virksomhetsplan	Innen 31. mai	Rektor	
Sjekkliste opplæringsloven	Innen 1. september	Rektor	
Styringsdialog – tilstand/status	September	Fylkesopplærings-sjef	
Skolebasert vurdering <ul style="list-style-type: none"> • Standpunkt-/ eksamens-karakter • Undervisning • Fravær • IKT 	September – april	Rektor	Skolementor Hjernen & hjertet Undervisningsvurdering
Medarbeiderundersøkelse	Oktober hvert 2. år	Fylkesrådmannen	Hjernen & hjertet
Tilstandsrapport	Innen 31. okt.	Fylkesopplærings-sjef	
Elevundersøkelser	Innen 1. nov.	Rektor	Hjernen & hjertet
Lærlingundersøkelsen	Oktober - desember	Fylkesopplærings-sjefen	
Andre faglige kartleggingsprøver	Løpende	Rektor	Kartleggings- og læringsstøttende prøver Vg1 Kartleggingsmaterieell for grunnleggende norsk

Hva	Når	Ansvarlig	Aktuelle lenker
HMS-rapportering	Løpende	Rektor	Rutiner i TFK's elektroniske kvalitets- og avvikssystem (TQM)